

CÍLE LEKCE

- seznámí se s obsahem a povahou předmětu etická výchova
- přemýšlí o smysluplném životě

POMŮCKY

- audio Krédo
- pruhy papíru
- kancelářské spinky

REFLEXE předchozí hodiny

- 1. Komunitní kruh.** Učitel ověří, zda žáci porozuměli způsobu sebehodnocení; položí v kruhu otázku: *Jak se dnes cítíte?* Žáci kromě verbálního komentáře přirovnají svá rozpoložení k některému z výrazů „dračích“ hlav.

1. Úvodní část kapitoly Po mnoho let... od Roberta Fulghuma¹. Text je možné žákům zprostředkovat jako audio nahrávku, kterou namluvil Jan Potměšil, časová stopa 00:00:20 – 00:02:37.

PO MNOHO LET jsem se vždycky na jaře rozhodl, že sepišu svá osobní přesvědčení — takové krédo. Když jsem byl mladší, zabíral můj seznam několik stránek; snažil jsem se nic nevynechat, zabrousil jsem do všeho. Připomínalo to soudní spis, jako kdyby slova mohla vyřešit všechny rozpory smyslu bytí.

V posledních letech je krédo stále kratší — někdy je cynické, někdy komické, jindy laskavé, ale pořád na něm pracuju. Nedávno jsem si předsevzal, že krédo zjednoduším, aby se mi vešlo na jednu stránku. Plně si uvědomuju, jak je tohle předsevzetí naivně idealistické. Že bych měl být stručnější, mě napadlo u benzínové pumpy. Naplnil jsem nádrž svého starouška superskvělou vysokooktanbvou šťávou. Moje rachotina si s tím nevěděla rady a běžel jí z toho mráz po zádech — na každé křižovatce prskala a při jízdě z kopce se ozývalo řihání. Chápal jsem to. Mému mozku a mojí duši se občas stane něco podobného. Přesycení informacemi a po zádech mi pak běhá existenciální mráz — prskám na každé křižovatce života, kde se musím nějak rozhodnout, a buď toho vím příliš, nebo naopak málo. Zmapovaný život není žádná legrace.

Tehdy jsem pochopil, že už znám většinu z toho, co je ke smysluplnému životu zapotřebí — a že to není až tak obtížné. Všechno to znám. A znám to už velice dlouho. Žít podle toho — to už je něco jiného, že? Tohle je tedy moje krédo: VŠECHNO, CO OPRAVDU POTŘEBUJI! ZNÁT o tom, jak žít, co dělat a jak vůbec být, jsem se naučil v mateřské škole. Moudrost mě nečekala na vrcholu hory zvané postgraduál, ale na pískovišti v nedělní škole.

Otázka pro žáky: **Jak rozumíš slovu krédo?** (Osobní přesvědčení.)

- 2. Skupinová práce.** Skupina po 5 členech vznikne losováním kartiček, na nichž jsou písmena K – R – É – D – O. Úkolem skupiny je sepsat do pracovního sešitu **seznam všeho, co je třeba ke smysluplnému životu.** Co je nejdůležitější se naučit – znát, umět.

METODICKÁ POZNÁMKA

Žákům rozdáme pruh papíru a kancelářské spinky. Požádáme je, aby si v pracovním sešitě zakryli příběh Krédo a prozatím s ním nepracovali. Následuje sdílení skupin – řízená diskuse.

1. Dokončení příběhu Roberta Fulghuma²; časová stopa 00:02:12 – 00:05:21.

Moudrost mě nečekala na vrcholu hory zvané postgraduál, ale na pískovišti v nedělní škole. Tohle jsem se tam naučil: O všechno se rozděl. Hraj fér. Nikoho nebij. Vracej věci tam, kde jsi je našel. Uklízej po sobě. Neber si nic, co ti nepatří. Když někomu ublížíš, řekni promiň. Před jídlem si umyj ruce. Splachuj. Teplé koláčky a studené mléko ti udělají dobře. Žij vyrovnaně — trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj. Každý den odpoledne si zdímní. Když vyraziš do světa, dávej, pozor na auta, chytň někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě. Nepřestávej

¹ FULGHUM, Robert. *Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské škole.* Odeon, Praha: 1994. 3. vydání. 1994. 3. vydání. s. 9 – 10.

² FULGHUM, Robert. *Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské škole.* Odeon, Praha: 1994. 3. vydání. s. 10.

žasnout. Vzpomeň si na semínko v plastickém kelímku — kořínky míří dolů a rostlinka stoupá vzhůru a nikdo vlastně neví jak a proč, ale my všichni jsme takoví. Zlaté rybičky, křečci a bílé myšky a dokonce i to semínko v kelímku — všichni umřou. My také. A nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky a první slovo, které ses naučil — největší slovo ze všech DÍVEJ SE. Všechno, co potřebujete znát, tam někde je. Slušnost, láska a základy hygieny. Ekologie, politika, rovnost a rozumný život. ... A stále ještě platí — bez ohledu na to, kolik vám je let, že když vyrazíte do světa, nejlepší je chytit někoho za ruku a držet se pohromadě.

2. Individuální práce. Žáci odkryjí text Krédo v pracovním sešitě. Výčet nejdůležitějších věcí v životě, který vytvořili se skupinou, mohou obohatit. Postačí, když pastelkou (fixem) podtrhnou ta tvrzení v textu, kterými chtějí své krédo doplnit.

Žákům sdělíme, že Fulghumův výčet přesvědčení se velmi blíží obsahové náplni etické výchovy.

1. Řízená diskuse na téma: Čím se budeme zabývat v hodinách etické výchovy?

Prostor pro zvědavé dotazy žáků.

Etika je o správném způsobu žití. Zabývá se otázkou, jak dobře a lépe prožít svůj život. *Učí rozlišovat mezi čestným a nečestným, přijatelným a nepřijatelným, dovoleným a nedovoleným jednáním.*³

³ SOKOL, Jan. Etická výchova a svobodná společnost. In *Konference Etická výchova* [online]. Praha: MŠMT ČR, 8. 4. 2010 [cit. 2011-09-17]. s. 2. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/konference-eticka-vychova-duben-2010?highlightWords=etika>>.